

Kainuun liiton lausunnot ajalla 7.3. – 28.3.2022

Mhall 04.04.2022 § 85

75/08.00.02/2022

11/03.00.00/2022

- 1) Suunnittelujohtaja Sanna Schroderus ja maankäyttöasiantuntija Martti Juntunen ovat 7.3.2022 antaneet Sotkamon kunnalle seuraavan sisältöisen lausunnon:

”LAUSUNTO MUSTOLAN ASEMAKAAVAN MUUTOKSEN JA LAAJENNUKSEN KAAVALUONNOKSESTA

Sotkamon kunta on pyytänyt Kainuun liitolta lausuntoa Mustolan asemakaavan muutoksen ja laajennuksen kaavaluonnoksesta.

Kaavoitettava alue käsittää Vuokatintieltä Tenetinvirran rantaan ja Tenetin koululta Mustolan teollisuusalueelle ulottuvan alueen Mustolan asemakaava-alueella sekä kiinteistön Kaartola Vuokatinharjun asemakaava-alueella. Kaavoitettavalla alueella on voimassa Vuokatin yleiskaava 2035. Kaava-alueen pinta-ala on noin 49 hehtaaria.

Asemakaavan laatimisen tarkoituksena on selvittää Tenetin koulun rakentamisedellytykset suunnitellun mukaisena, huomioida asemakaavassa Tenetin koulun liikenteen tuomat muutokset katujärjestelyissä sekä päivittää asemakaava muutoinkin vastaamaan toteutunutta ja tavoiteltua tilannetta.

Asemakaavaehdotus

Kainuun liitolla ei ole huomautettavaa asemakaavaluonnokseen.”

- 2) Suunnittelujohtaja Sanna Schroderus ja maankäyttöasiantuntija Martti Juntunen ovat 7.3.2022 antaneet Sotkamon kunnalle seuraavan sisältöisen lausunnon:

”LAUSUNTO LAANINTIEN JA RATATIEN VÄLISEN ALUEEN ASEMAKAAVAEHDOTUKSESTA

Sotkamon kunta on pyytänyt Kainuun liitolta lausuntoa Laanintien ja Ratatien välisen alueen asemakaavan muutoksesta Hirvenniemen asemakaava-alueella. Alueella on voimassa Vuokatin yleiskaava 2035, jossa kaavamuuutosalue on osoitettu työpaikka-alueeksi (TP-1). Alueeseen kohdistuu myös vedenhankinnan kannalta tärkeän pohjavesialueen (pv-1) ja puhdistettavan/kunnostettavan maa-alueen/kohteen (saa/310) yleiskaavamerkinnot. Voimassa olevassa asemakaavassa alue on osoitettu ympäristöhäiriöitä aiheuttamattomien teollisuusrakennusten korttelialueeksi (TY). Asemakaavan muutoksen pinta-ala on noin 2,7 hehtaaria. Kaavamuutoksen keskeisimpänä tarkoituksena on selvittää kaupallisen polttoaineen jakelun edellytykset suunnittelualueella sekä päivittää rakentamistehokkuus muiden vastaavien alueiden tasolle.

Asemakaavaehdotus

Kainuun liitolla ei ole huomautettavaa asemakaavaehdotukseen.”

- 3) Suunnittelujohtaja Sanna Schroderus ja maankäyttöasiantuntija Martti Juntunen ovat 9.3.2022 antaneet Eduskunnan valtiovarainvaliokunnan liikennejaostolle seuraavan sisältöisen lausunnon:

”LAUSUNTO ASIASTA U 16/2022VP VALTIONEUVOSTON KIRJELMÄ EDUSKUNNALLE KOMISSION EHDOTUKSESTA EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUKSEKSI UNIONIN SUUNTAVIIVOISTA EUROOPAN LAAJUISEN LIIKENNEVERKON KEHITTÄMISEKSI, ASETUKSEN (EU) 2021/1153 JA ASETUKSEN (EU) 913/2020 MUUTTAMISESTA JA ASETUKSEN (EU) 1315/2013 KUMOAMISESTA

Eduskunnan valtiovarainvaliokunnan liikennejaosto on pyytänyt Kainuun liiton asiantuntijalausuntoa 9.3.2022 klo 12 mennessä.

Euroopan komissio antoi 14.12.2021 ehdotuksen uudeksi asetukseksi unionin suuntaviivoista Euroopan laajuisen liikenneverkon (Trans-European Transport Network, TEN-T-verkko) kehittämiseksi. Asetuksen uudistaminen toteuttaa Euroopan vihreän kehityksen ohjelmaa ja kestävä ja älykkään liikkumisen strategi-aa. Uudistuksella pyritään vastaamaan puutteisiin, joita nykyisessä asetuksessa on havaittu olevan. Ehdotuksen tavoitteena on rakentaa tehokas EU:n laajuinen laadukas multimodaalinen liikenneverkko.

Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle U 16/2022 vp, 17.2.2022

Kainuun liitto toteaa komission TEN-T-verkon uudistuksen tavoitteiden olevan kannatettavia, ja ne edistävät kestävä liikennettä ja vähäpäästöisyyttä, saavutettavuutta, liikenneverkkojen toimivuutta, multimodaalisuutta, ilmastonmuutokseen sopeutumista ja TEN-T hallinnon tehostamista.

Kainuun liitto yhtyy valtioneuvoston esittämään näkökulmaan, että on olennaisen tärkeää, että asetus mahdollistaa kansallisten erityispiirteiden huomioimisen erityisesti vähäisten liikennemäärien perusteella, jolla on merkitystä väylähankkeiden kannatettavuuteen ja edelleen EU-rahoituksen myöntämisen edellytyksiin.

TEN-T asetusehdotukseen sisältyy hankeyhtiöiden suunnittelemat uudet oikoratalinjaukset laajennettuun ydinverkkoon ja mahdollistaa siten niille CEF-rahoituksen hakemisen. Tämä on muun muassa Kainuun kannalta tärkeän Itäratahankkeen kannalta erittäin merkittävä asia. CEF-rahoitusta tuleekin voida hakea suurten ra-tahankkeiden etenemisen varmistamiseksi jo ennen vuotta 2030 riippumatta siitä, että kuuluuko hanke ydinverkkoon tai laajennettuun ydinverkkoon.

Kainuun liiton näkemyksen mukaan liikennejärjestelmän kansallista rahoitustasoa tulee nostaa väyläverkon korjausvelan pienentämiseksi (TEN-T kattava verkko sekä kanta- ja seututiet) ja TEN-T-verkon rahoitusmahdollisuuksien nykyistä paremmaksi hyödyntämiseksi.

Valtioneuvoston näkemyksen mukaan TEN-T-verkolle asetettavia vaatimuksia on tarpeen mukaan voitava toteuttaa esimerkiksi liikenteen ohjauksen keinoin. Kainuun liitto toteaa, että liikenteen ohjauksen keinoilla tulisi tarvittaessa täydentää TEN-T-verkon vaatimusten täyttämistä, ei kuitenkaan lähtökohteisesti. EU-alueella TEN-T-verkon yhteen toimivuuden näkökulmasta on tärkeää, että verkkolle asetettua vaatimustasoa ei vesitetä tai ohiteta liikenteen ohjauksella. Elinkeinoelämän kilpailukyky ja alueiden saavutettavuus edellyttävät väyläverkolta hyvää palvelutasoa sekä sujuvia matka- ja kuljetusketjuja. Esimerkiksi pelkällä liikenteen ohjauksella ei voida poistaa väyläverkolla olevia merkittäviä liikenneturvallisuuspuutteita vaan sen sijaan tarvitaan infrastruktuurin kehittämistoimenpiteitä.

Kainuun liitto toteaa, että TEN-T ydinverkkokäytävien kehittämisessä tulee huomioida ja tunnistaa positiiviset ja negatiiviset vaikutukset, joita kohdistuu eri alueille. Negatiiviset vaikutukset ydinverkkokäytävien valuma- ja etäalueille tulee tunnistaa ja kansallisin toimin minimoida. Tulee myös varmistaa, että TEN-T kattavalla verkolla ja muilla pääväylillä saavutetaan pääväyläasetuksen (933/2018) mukainen palvelutaso. Valtion rahoitusta ja EU-rahoitusta tulee kohdentaa myös TEN-T kattavan verkon kehittämiseen. Mikäli rahoitus kohdistuu vain ydinverkkoon, on seurauksena liikennejärjestelmän kehittyneisyserojen yhä merkittävämpi kasvaminen maan eri osissa sekä korjausvelan kasvu. Kattavan verkon kytkeytyminen ydinverkkoon on oleellinen asia Suomen ja EU-alueen kilpailukyvyille sekä alueiden elinvoiman ja aluekehitysvaikutusten vuoksi.”

- 4) Suunnittelujohtaja Sanna Schroderus ja maankäyttöasiantuntija Martti Juntunen ovat 15.3.2022 antaneet Elenia Oy:lle seuraavan sisältöisen lausunnon:

”LAUSUNTO ELENIA VERKKO OYJ:N 110 KV VOIMAJOHTOHANKKEISTA VUOLIJOKI-RUOTANEN, RUOTANEN-PYHÄJÄRVI JA RUOTANEN-PYHÄSALMI

Elenia Verkko Oyj on pyytänyt Kainuun liiton lausuntoa 110 kV voimajohtojen uusimishankkeista reittiväleillä Vuolijoki-Ruotanen-Pyhäsalmi ja Ruotanen-Pyhäjärvi. Saneerattavat voimajohdot sijaitsevat Kajaanin, Kiuruveden ja Pyhäjärven kaupunkien sekä Vieremän kunnan alueilla. Voimajohtojen pituus on yhteensä noin 82 kilometriä.

Kajaanin kaupungin alueella Fingrid Oyj:n Vuolijoen sähköaseman päässä Vuolijoki-Ruotanen voimajohto kulkee aluksi noin viiden kilometrin matkan pääosin samaa reittiä Fingridin Vuolijoki-Iisalmi 110 kV voimajohdon ja Kajave Oy:n vasta rakennetun Vuolijoki-Harsunlehto 110 kV voimajohdon kanssa siten, että junaradan kohdalla Vuolijoki-Ruotanen johto kulkee kuitenkin radan pohjoispuolella ja muut johdot radan eteläpuolella. Ryynäsjärven käytöstä poistetun sähköaseman jälkeen voimajohto jatkaa vielä Vuolijoki-Harsunlehto 110 kV voimajohdon rinnalla noin 12 kilometrin matkan Kainuun ja Pohjois-Savon maakuntien rajalle saakka. Tämän jälkeen voimajohto jatkaa omassa johtokäytävässään noin 57 kilometrin matkan uudelle, suunnitteilla olevalle Elenian Ruotasen sähköasemalle.

Uusittavan voimajohdon esisuunnittelu on aloitettu keväällä 2021 ja hankkeen yleissuunnittelu valmistuu vuonna 2022. Rakentaminen toteutetaan nykyisten suunnitelmien mukaan vuosien 2024-2026 aikana.

Voimajohtojen uudistamishanke

Vuolijoki-Pyhäjärvi voimajohtojen uudistamishanketta varten on laadittu selkeä ja havainnollinen ympäristöselvitys ja muu aineisto, jotka antavat hyvät tiedot hankkeesta ja sen mahdollisista vaikutuksista.

Nykyinen Vuolijoki-Ruotanen 110 kV voimajohto on osoitettu voimassa olevassa Kainuun maakuntakaavassa 2020 kaavamerkinnällä pääsähköjohto 110 kV. Vuolijoki-Ruotanen voimajohdon uusiminen nykyiseen johtokäytävään ja nykyisen voimajohdon paikalle on ympäristövaikutusten kannalta hyvä ja kannatettava ratkaisu.

Kainuun liitto esittää tarkistettavaksi ympäristöselostuksen kohtaa Kainuun maakuntakaavat (sivu 8) seuraavasti: Kainuun maakuntakaava 2020 (hyv. 7.5.2007, vahvistettu VN:ssä 29.4.2009) ja seuraavassa kappaleessa "ampumaradan ohjeellisen melualueen".

Kainuun liitossa on parhaillaan vireillä Kainuun tuulivoimamaakuntakaavan 2035 laatiminen. Kaavaluonnos oli julkisesti nähtävillä 22.12.2021-31.1.2022. Maakuntakaavan valmistelun yhteydessä on tullut esille tuulivoimatuotannon laajamittaisen lisäämisen edellyttämä kantaverkon vahvistamistarve sekä uusien voimajohtoreittien tarve. Maakuntakaavan luonnoksessa on osoitettu uudet pääsähköjohtojen yhteystarpeet ja johtosuunnat, muun muassa Vuolijoki-Pyhäjärvi 400 kV:n yhteystarve. Yhteystarve on osa Fingrid Oyj:n verkkovisiossaan 2045 esittämää Vuolijoki-Pieksämäki-Koria ratkaisua. Tämä uusi 400 kV:n voimajohtoyhteys tulisi toteutuessaan mahdollisesti sijoittumaan nykyisen Vuolijoki-Ruotanen 110 kV voimajohdon johtokäytävän yhteyteen."

Lisätietoja lausunnoista nro 1-4 suunnittelujohtaja Sanna Schroderukselta, puh. 044 710 0873 tai sähköpostitse osoitteella etunimi.sukunimi@kainuunliitto.fi

Maakuntajohtajan ehdotus

Maakuntahallitus merkitsee annetut lausunnot tiedoksi.

Maakuntahallituksen päätös

Maakuntahallitus hyväksyi maakuntajohtajan ehdotuksen.
